

**BUDAPESTI MŰSZAKI ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI
EGYETEM**

Gazdálkodás- és Szervezéstudományi Doktori Iskola

**A BME Gazdálkodás- és Szervezéstudományi
Doktori Iskolájának stratégiai céljai**

Budapest, 2026. április 22.

A Gazdálkodás- és Szervezéstudományi Doktori Iskola célja olyan szakemberek képzése, illetve kutatásainak irányítása, akik a különböző területeken végzett vállalkezési tevékenységek, valamint államigazgatási folyamatok gazdasági, mészaki és társadalomtudományi vetületeit egyaránt képesek felismerni, leírni és modellezni, a felmerülő problémák megoldásához vezető megközelítéseket megfogalmazni és megfelelő megoldási módszereket kidolgozni. Képesek a választott kutatási témakörben új tudományos eredményeket létrehozni, illetve a meglévő eredményeket értékelni és tovább fejleszteni. A kutatási területek három nagy csoportba sorolhatók, melyek tükrözik az Doktori Iskola magas szintű minőségi elvárásait, a kvantitatív és kvalitatív közelítések egyensúlyát, valamint a tudományos sokszínűséget megvalósító határterületi témák befogadását. E témacsoportok a következők:

- Stratégia és üzleti modellek
- Adataalapú döntéstámogatás és modellezés
- Gazdálkodás- és szervezéstudomány társadalmi és környezeti aspektusai

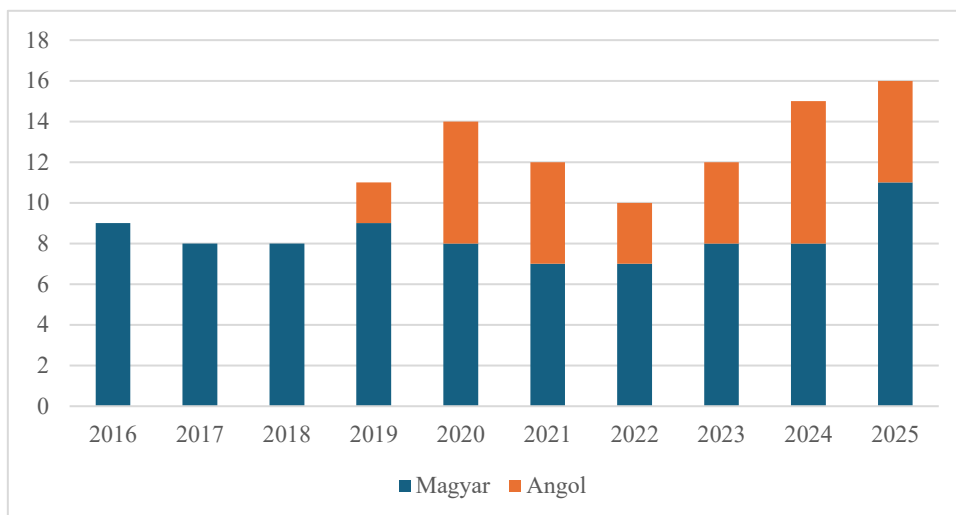
A doktori iskola céljainak megvalósítását az élenjáró nemzetközi PhD képzések által követett gyakorlatok követése, a magas szintű nemzetközi publikációk készítése, innovációk kezdeményezése/katalizálása, valamint a BME mészaki technológiai környezetéből eredő szinergiák kihasználása határozza meg.

A BME Gazdálkodás- és Szervezéstudományi Doktori Iskolája (GSZTDI) közel 28 évre tekint vissza. A doktori képzés a Gazdaság- és Társadalomtudományi Karon (GTK) 1998-ban indult Mészaki Menedzsment doktori program néven. A doktori iskolák 2001 utáni egységes törvényi szabályozását követően 2016-ig három éves képzés folyt a törvényi szabályozáshoz illeszkedően átnevezett Gazdálkodás- és Szervezéstudományi Doktori Iskolában. 2016-tól a PhD-képzések országos reformját követően négyéves képzés keretében folyik a doktori képzés. Az elmúlt 28 évben a doktori iskolában összesen 169-en szereztek PhD-fokozatot. A képzés valamennyi hallgató számára egységes mintatanterv szerint történik, tehát doktori részprogramok nincsenek. Ugyanakkor a lehetséges kutatási témák a képzés fő irányainak és multidiszciplináris jellegének hangsúlyozása érdekében három fő területen kerülnek meghirdetésre, melyek a következők:

- Adataalapú döntéstámogatás és modellezés
- Gazdálkodás- és szervezéstudomány társadalmi és környezeti aspektusai
- Stratégia és üzleti modellek

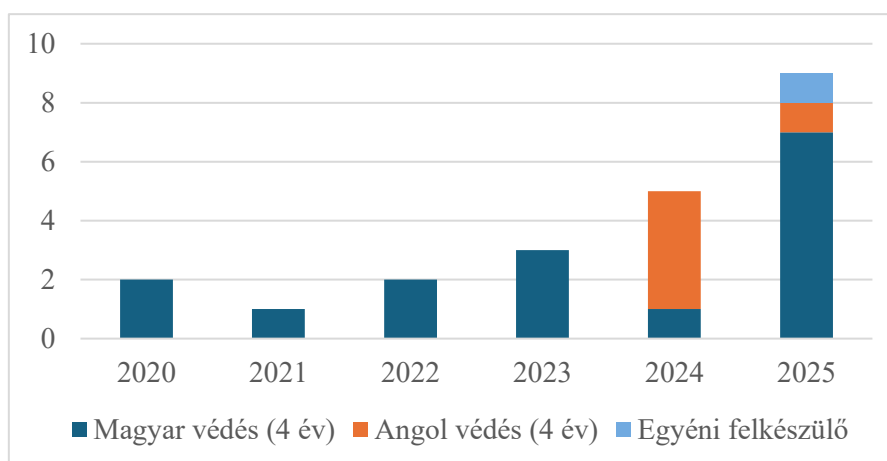
E témakörökben évente közel 60 kutatási téma kerül meghirdetésre magyarul, továbbá az angol nyelvű képzés 2019-es indulása óta angol nyelven is.

A felvett magyar hallgatók létszámát jellemzően az államilag támogatott helyek rendelkezésre állása határozta meg, míg az angol nyelvű hallgatók létszáma az igen jelentős nemzetközi érdeklődés ellenére is csekély számban jóváhagyott Stipendium Hungaricum ösztöndíjaktól függött. Az elmúlt évre jellemző volt a magyar hallgatók kiemelt érdeklődése és az államilag támogatott helyek iránti közel háromszoros túljelentkezés.

1. Ábra: Évente felvett PhD-hallgatók száma a 4 éves képzésben

Fokozatszerzés a 4 éves képzésben a képzés indulását követő negyedik évtől kezdődhetett (2020-tól). A hallgatókra jellemző a fokozatszerzések jelentős csúszása. Többek között ennek eredményeként a kezdeti alacsony védésszám mostanra jelentős növekedésnek indult, ahogy azt a 2. Ábra mutatja.

2. Ábra: Doktori védések száma évente a 4 éves képzésben

A doktori iskola eredményességét szemlélteti az 1. Táblázat. A táblázat egy pillanatképet mutat, amely a folyamatosan történő fokozatszerzések miatt állandóan változik. A halasztott félévek, a COVID okozta csúszások, valamint a gyermeket vállaló hallgatók törvényi kedvezményei az első években jelentkezett hallgatóknál számottevő csúszást okoztak, így a következő években a védések számának jelentős növekedése és a fokozatszerzési arány javulása várható. A naptári évre indexált, de a fokozatszerzés évétől független, utolsó oszlopban szereplő mutató a következő években visszamenőleg is jelentősen javulni fog, mert előkészületben vannak fokozatszerzési eljárások egészen a 2018. évben felvett hallgatókig. Látható a táblázatban a komplex vizsgát tett hallgatók magas aránya és a 2016-ban beiratkozottak kedvezőnek tekinthető védési aránya (66,67%). Ezt az értéket megközelítő védési arány várható a további évek fokozatszerzéseinek eredményeként. Az eredményességi mutatók javítása és a tanulmányok csúszásának csökkentése ugyanakkor fontos jövőbeni feladat.

1. Táblázat: A GSZTDI eredményességi mutatóinak aktuális értékei (2026 február)

Időszakok	Felvettek száma a magyar nyelvű PhD képzésen	Felvettek száma az angol nyelvű PhD képzésen	Felvettek száma összesen	Az adott naptári évben beiratkozott hallgatók közül komplex vizsgát tettek száma	Az adott naptári évben beiratkozott hallgatók közül a komplex vizsgát követő 3 éven belül fokozatot szerettek száma	Az adott naptári évben beiratkozott hallgatók közül fokozatot szerettek száma (bármikor)	Sikeres komplex vizsgát tett hallgatók aránya	A beiratkozási naptári évre indexált fokozatszerzési arány komplex vizsgát követően 3 éven belül	A beiratkozási naptári évre indexált fokozatszerzési arány az eltelt időtől függetlenül
2016	9	n.r.	9	n.r.	3	6	n.r.	33,33%	66,67%
2017	8	n.r.	8	n.r.	1	2	n.r.	12,50%	25,00%
2018	8	n.r.	8	8	1	4	100,00%	12,50%	50,00%
2019	9	2	11	9	2	4	81,82%	18,18%	36,36%
2020	8	6	14	12	5	5	85,71%	35,71%	35,71%
2021	7	5	12	7	0	0	58,33%	0,00%	0,00%
2022	7	3	10	4	0	0	40,00%	0,00%	0,00%
2023	8	4	12	10	0	0	83,33%	0,00%	0,00%
2024	8	7	15	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%
2025	11	5	16	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%

A BME Doktori Stratégiája jelenleg készül. Az egyes doktori iskolák működési irányelveit az egyetem doktori koncepciójából szükséges levezetni, így a GSZTDI stratégiája egyelőre ideiglenes. Ugyanakkor az Egyetem még érvényes Intézményfejlesztési Terve, a jelenlegi Rektor pályázatának doktori képzésre vonatkozó tartalma, az EHBTD elnökének rendszeres éves szenátusi beszámolója, valamint a Doktori Iskola működésének jellemzői alapján megfogalmazhatók a jövőbeli működést is meghatározó fő stratégiai célok. Ezeket az alábbi pontok tartalmazzák.

1. A doktori iskola hallgatói létszámának szabályozott növelése és stabilizálása a témavezetői kapacitással összhangban

A doktori iskolába újonnan beiratkozó hallgatók létszáma az elmúlt években fokozatos növekedést mutatott, jelenleg megközelíti az évi 15 főt. A rendelkezésre álló témavezetői kapacitás, az államilag támogatott doktoranduszi helyek, valamint a belépő SH ösztöndíjas hallgatók létszáma és felkészültsége alapján a hallgatói létszám ezen szinten történő stabilizálása indokolt. A doktori iskola kiemelt célja a felvételi követelmények további erősítése és a belépő hallgatók szakmai színvonalának emelése annak érdekében, hogy a magas színvonalú PhD-képzés személyi és szakmai feltételei hosszú távon biztosítottak legyenek.

Indikátorok: Felvett hallgatók száma

2. A témavezetői kapacitás fejlesztése

A doktori iskola témavezetői kapacitását azon oktatók és kutatók köre határozza meg, akik magas színvonalú, nemzetközileg is elismert kutatómunkát folytatnak, megfelelnek az egyetemi doktori és habilitációs szabályzatban rögzített témavezetői követelményeknek, valamint magyar és angol nyelven egyaránt képesek doktori témavezetési feladatok ellátására.

A témavezetői kapacitás növelése elsősorban a fiatal oktatók és kutatók tudományos előrehaladásának támogatásán, habilitációs és publikációs aktivitásuk erősítésén, valamint a doktori képzésbe bevont külső kutatóhelyekkel való együttműködések bővítésén keresztül valósítható meg. E lépések együttesen biztosítják a doktori iskola hosszú távon fenntartható, minőségi működéséhez szükséges személyi feltételek teljesülését.

Indikátorok: Témavezetők száma, Doktori képzésben együttműködő külső intézmények száma

3. A külföldi fizetős hallgatók arányának növelése

Az angol nyelven is meghirdetett doktori képzésben részt vevő külföldi hallgatók aránya jelentős mértékben függ az SH ösztöndíjas hallgatók létszámától, amely az elmúlt években számottevő ingadozást mutatott. A hallgatói összetétel kiegyensúlyozása, valamint a doktori képzés pénzügyi fenntarthatóságának erősítése érdekében a Doktori Iskola célul tűzi ki a külföldi önköltséges hallgatók számának és arányának növelését.

E cél megvalósítása hozzájárul a nemzetközi jelenlét stabilizálásához, az oktatási és kutatási környezet nemzetköziesítéséhez, valamint a PhD-képzés gazdasági feltételeinek hosszú távú javításához.

Indikátorok: Önköltséges külföldi hallgatók száma, Külföldi hallgatók aránya

4. Angol nyelven írt értekezések számának növelése

Jelenleg – néhány kivételtől eltekintve – a doktori értekezések angol nyelven történő elkészítése elsősorban a külföldi hallgatókra jellemző. A doktori iskola tudományos teljesítményének és nemzetközi láthatóságának növelése érdekében indokolt az angol nyelvű PhD-értekezések készítésének szélesebb körű ösztönzése a magyar hallgatók körében is.

Az értekezések angol nyelvű elkészítése elősegíti a doktori kutatások nemzetközi beágyazottságát, növeli az eredmények nemzetközi disszeminációjának lehetőségét, valamint javítja a doktori iskola nemzetközi megítélését.

Indikátorok: Angol nyelven írt értekezések aránya

5. Fokozatszerzési arány javítása

A doktori képzés sajátosságaiból fakadóan a felvett PhD-hallgatók lemorzsolódása a képzés során számottevő. A lemorzsolódás mértékét elsősorban az egyéni élethelyzetek változása, a doktori képzés finanszírozásának bizonytalansága, valamint a képzéshez kapcsolódó magas szakmai és teljesítménykövetelmények befolyásolják.

E tényezők együttesen indokoltá teszik a hallgatói előrehaladás folyamatos nyomon követését, valamint olyan támogató és kockázatsökkentő intézkedések alkalmazását, amelyek elősegítik a doktori képzésben résztvevők sikeres előrehaladását és a képzés eredményességének javítását.

Indikátor: Fokozatszerzési arány

6. A határidőre elkészülő PhD-értekezések számának növelése

A doktori képzésben részt vevő hallgatók körében jellemző, hogy a tanulmányi és kutatási előrehaladás a képzés későbbi szakaszában jelentős csúszásokat mutat, annak ellenére, hogy a komplex vizsgát határidőben teljesítő hallgatók aránya kedvező. A csúszások egy

része külső, objektív okokra – különösen a COVID–19 világjárvány következményeire – vezethető vissza, ugyanakkor a jelenség strukturális kezelése indokolt.

A doktori iskola kiemelt célja az 5 éven belüli, illetve a komplex vizsgát követő három éven belüli fokozatszerzések arányának növelése, a hallgatói előrehaladás szorosabb nyomon követésével, valamint a témavezetői és intézményi támogatás erősítésével.

Indikátor: Komplex vizsgát követő 3 éven belüli fokozatszerzések aránya, 5 éven belüli fokozatszerzési arány

7. Rangos külföldi doktori iskolákkal történő együttműködés közös témavezetés, nemzetközi védés, közös képzések kialakítása terén

Az egyetem intézményfejlesztési tervében (IFT) is megfogalmazott nemzetköziesítési és kiválósági törekvések egyik meghatározó eleme a PhD-képzés nemzetköziesítése. Ennek kiemelt eszköze a rangos külföldi PhD-képzőhelyekkel kialakított és fenntartott együttműködések sokféle formája. Kiemelt szerepe lehet ebben az EELISA szövetségben résztvevő egyetemi együttműködéseknek.

A nemzetközi részvétellel megvalósuló doktori védések hozzájárulnak a doktori eredmények nemzetközi szintű szakmai kontrolljához, míg a közös témavezetés, valamint a közös képzési formák elősegítik a kutatási és oktatási együttműködések elmélyítését, valamint a doktori képzés nemzetközi beágyazottságának erősítését.

Indikátorok: Nemzetközi együttműködésben megvalósuló PhD-témavezetések száma, Nemzetközi részvétellel lebonyolított doktori védések száma, Külföldi partnerintézményekkel kötött PhD-együttműködési megállapodások száma

8. Gazdasági élet szereplőinek bevonása a PhD-kutatásokba

A PhD-kutatások gyakorlati hasznosulásának egyik legfontosabb biztosítója a gazdasági élet szereplőivel együttműködésben megvalósuló doktori kutatások arányának növelése. Az ilyen jellegű együttműködések többféle formában valósulhatnak meg, ideértve a hallgatók vállalati munkahelyéhez kapcsolódó kutatási témákat, konkrét vállalati problémákra vagy projektekre épülő PhD-kutatásokat, valamint a vállalati szféra szereplőivel közösen meghirdetett doktori témákat.

E megoldások érdemben hozzájárulnak a doktori kutatások gyakorlati relevanciájának növeléséhez, a kutatási eredmények közvetlen hasznosíthatóságához, valamint a doktori képzés munkaerőpiaci beágyazottságának erősítéséhez.

Indikátorok: Vállalati partnerek bevonásával készült értekezések aránya

9. Multidiszciplináris, határterületi doktori értekezések készítésének ösztönzése a kar profiljához illeszkedően

A kar multidiszciplináris jellegéből és műszaki környezetéből adódóan kiemelt stratégiai cél olyan határterületi doktori értekezések készítésének ösztönzése, amelyek a gazdálkodás- és szervezéstudomány tudományági követelményei szerint készülnek,

ugyanakkor tudatosan építenek a kapcsolódó műszaki és természettudományi területekkel való együttműködésből fakadó szinergiákra.

A BME Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar több tudományterületet lefedő szerkezete, valamint az Egyetem műszaki és természettudományi karaival fennálló szoros kutatási és oktatási kapcsolata kedvező keretet biztosítanak az ilyen jellegű doktori kutatások számára. A Doktori Iskola működésének elmúlt közel három évtizedében folyamatosan jellemző volt a műszaki területekhez való erőteljes kapcsolódás, különösen a műszaki problémák gazdasági, szervezeti és társadalmi vetületeinek vizsgálata.

A Doktori Iskola célja a tudományterületi sokszínűségből fakadó együttműködési lehetőségek tudatos kihasználása oly módon, hogy a kutatások módszertana, tudományos hozzájárulása, valamint a fokozatszerzés követelményei egyértelműen megfeleljenek a gazdálkodás- és szervezéstudomány elvárásainak.

Indikátorok: Azon PhD-értekezések száma, amelyekben megjelennek határterületi eredmények.

Stratégiai célok, indikátorok és minimum célértékek a következő 3 évre (2026-2028)

Stratégiai cél	Indikátor	Célérték
A doktori iskola hallgatói létszámának szabályozott növelése és stabilizálása a témavezetői kapacitással összhangban	- Felvett hallgatók száma	- Évente 14-16 fő
A témavezetői kapacitás fejlesztése	- Aktív témavezetők száma - Doktori képzésben együttműködő külső intézmények száma	- 25-30 - Évente 1-2
A külföldi fizetős hallgatók arányának növelése	- Önköltséges külföldi hallgatók száma - Külföldi hallgatók aránya	- Évente 1-3 fő - 25%
Angol nyelven írt értekezések számának növelése	- Angol nyelven írt értekezések aránya	- 30%
Fokozatszerzési arány javítás	- Fokozatszerzési arány	- 50%
A határidőre elkészülő PhD értekezések számának növelése	- Komplex vizsgát követő 3 éven belüli fokozatszerzések aránya, - 5 éven belüli fokozatszerzési arány	- 50% - 50%
Rangos külföldi doktori iskolákkal történő együttműködés közös témavezetés, nemzetközi védelem, közös képzések kialakítása területén	- Nemzetközi együttműködésben megvalósuló PhD-témavezetések száma, - Nemzetközi részvétellel lebonyolított doktori védelemek száma, - Külföldi partnerintézményekkel kötött PhD-együttműködési megállapodások száma	- Évente 1-2 - Évente 2-3 - Évente 1-2
Gazdasági élet szereplőinek bevonása a PhD kutatásokba	- Vállalati partnerek bevonásával készült értekezések aránya	- 40%
Multidiszciplináris, határterületi doktori értekezések készítésének ösztönzése a kar profiljához illeszkedően	- Azon PhD értekezések száma, amelyekben megjelennek határterületi eredmények.	- 25%